

3 JOSEP PONS PÉREZ (MANRESA 1915-PARÍS 1992)

► **Mauthausen, núm. 5.146.** Pons Pérez és el deportat que millor exemplifica l'organització i la lluita col·lectiva, com a deportat i exdeportat. El 36 tenia 21 anys i treballava a la Pirelli. Durant la guerra s'afilia al PSUC; lluita al front i s'exilia. Deportat a Mauthausen el 1940, amb Ribas i Cunill, va treballar a la pedrera de Güsen. Va formar part del *kommando* clandestí del pa i va sobreviure. Mai va tornar a Catalunya. Va ser membre de l'Amical francesa d'antics deportats de Mauthausen i va ajudar les famílies dels companys morts que eren a Espanya a gestionar les indemnitzacions alemanyes.

4 MIQUEL CAMPS PUIGGRÓS (MANRESA 1917-GÜSEN 1942)

► **Mauthausen, núm. 4.548.** Fill d'Antoni Camps Vives (text del costat), la història d'aquest pare i fill és un dels casos més tràgics entre els deportats manresans. El juliol del 1936, el Miquel, de 19 anys, treballava a la Fàbrica Nova. Era el gran de tres germans. Va marxar al front com a voluntari en la 1 Centúria Roja. Es va trobar amb el seu pare el 1939, a França; deportats a Mauthausen el 7 d'abril del 1941, van arribar a Güsen al cap de quatre mesos per la seva feblesa. El Miquel culpava el pare de la situació que patien i va embogir. Va morir 15 dies després que el seu pare.

5 ANTONI CAMPS VIVES (MANRESA 1899- GÜSEN 1941)

► **Mauthausen, núm. 4.549.** Tenia 36 anys en començar la guerra. Era pellaire d'ofici i estava casat amb Maria Puiggrós, arpiadora a la Fàbrica Nova. Tenien 3 fills, el gran, el Miquel. Sindicalista de la CNT, va ser cap de seguretat i de governació del Comitè de Milícies Antifeixistes. Se'l fa responsable d'alguns dels excessos comesos a la rereguarda. Durant la guerra es va separar de la seva dona i es va ajuntar amb una brigadista internacional francesa. Va arribar a Mauthausen amb el seu fill, traslladat a Güsen. Va morir 15 dies abans que el seu fill.

6 JAUME VILADROSA MONTRAVETA (LLOBEROLA 1910-HARTHEIM 1941)

► **Mauthausen, núm. 3.697.** Va arribar a Manresa el 1923 i el 1936 vivia amb la seva dona, Petra Morales Cantero, i el seu fill Albert, de 18 mesos. Era paleta. Durant la guerra, Viladrosa va arribar al grau d'oficial de l'exèrcit republicà i va ser comissari polític al front. Militava al PSUC. Deportat a Mauthausen el gener del 1941, en el seu comboi hi anaven 775 republicans, dels quals en van acabar morint 544. Va morir gasejat al castell de Hartheim el 10 de setembre del 1941. Hi portaven els presoners no aptes per treballar amb la promesa que els enviaven a un sanatori.

9 ENRIC CUNILL MARFÀ (MOIÀ 1913-MARSELLA 1994)

► **Mauthausen, núm. 4.564.** En esclatar la guerra feia 5 anys que vivia a Manresa, amb la seva esposa, Lúcia Molina, i els seus fills, Isabel, de 3 anys i Andreu, d'un. Treballava de peó a la Pirelli. Militant de la UGT i represaliat pels Fets d'Octubre del 34, es va apuntar voluntari a la 1a Centúria Roja. Exiliat el 39, va formar part dels deportats el 13 de desembre del 1940 a Mauthausen amb Toran, Carrió, Parés, Playà, Pons i Ribas. Va sobreviure als experiments mèdics de les SS. Va viure exiliat a Marsella, on va aconseguir que hi anessin la dona i el fill petit.

10 JOAQUIM AMAT-PINIELLA (MANRESA 1913-BARCELONA 1974)

► **Mauthausen, núm. 6.211.** L'intel·lectual dels deportats manresans. El 36, als 22 anys, era el secretari personal de l'alcalde, Francesc Marcet, i conegut com a escriptor prometedori i activista cultural i polític. Deixa Dret per anar al front; exiliat a França, als camps de refugiats del Rosselló va fer amistat amb el que va anomenar «la pinya dels cinc»: Ferran Planes, Pere Vives, Enric Hernández i Josep Cabrero Arnal. El 27 de gener del 1941 arriba a Mauthausen, on troba el santpedorenc Josep Baylina, que el treu de la pedrera. Passa per diferents subcamps. Sobreviu.

11 JESÚS DALMAU COLOM (MANRESA 1916-HARTHEIM 1942)

► **Mauthausen, núm. 6313.** El 1936, Jesús Dalmau vivia amb el seu pare, Ramon, la mare, Eugènia, i els seus germans, Concepció i Tomàs. Tenia 19 anys i treballava a la Pirelli. Va ser cridat a files el mateix dia que Carrió, l'agost del 1937. Va combatre en diferents fronts. Reclòs al camp d'Argelers, es va incorporar a la 92a Companyia de Treballadors Estrangers i, caiguda França, va ser deportat a Mauthausen el 27 de gener del 1941 amb Amat, Comín, Real i els Labara. L'abril l'envien a Güsen i el febrer del 1942 a Hartheim, on és assassinat sis dies després.

12 JAUME REAL VENTURA (SOLSONA 1914-PARÍS 2010)

► **Mauthausen, núm. 6.530.** Era barber i en esclatar la guerra feia tres anys que estava fent el servei militar a Manresa. Vivia a casa de la seva tieta, amb els cosins. Tenia sis germans. No es coneixen les seves vicissituds durant la guerra i la retirada però va ser deportat a Mauthausen amb Amat, Comín, Dalmau i els Labara el 1941. Ser barber el va salvar de la mort perquè li va evitar el treball a la pedrera. Va viure l'alliberament del camp i es va quedar a França. Es va casar amb Leonne Herbelin, francesa, i va tenir una filla. Va morir el 2010, a punt de fer 96 anys.

18 PERE PARÉS SANS (MANRESA 1911-HARTHEIM 1941)

► **Mauthausen núm. 5.105.** Tenia 25 anys el juliol del 1936. Pere Parés vivia amb els seus pares i la seva germana i treballava de minaire a les Potasas Ibéricas de Sallent. Militava a la CNT. Va anar al front i va ser ferit. Va tornar-hi tot i les demandes dels seus pares perquè es quedés. Durant la retirada republicana va travessar cap a França; se suposa que va passar pels camps de refugiats i per una CTE, des d'on va escriure i va enviar fotos a la seva família. Va ser deportat a Mauthausen el 13 de desembre del 1940 i al cap de 9 mesos el van traslladar a Hartheim. Va ser executat el 10 de desembre del 41.

19 PERE BRUNET FERRER (MANRESA 1912-FLOSSENBUERG 1944)

► **Buchenwald, núm. 40.382.** El 36, Pere Brunet treballava de peó a la Pirelli. Membre d'Estat Català, es va apuntar de voluntari al front i va assolir el grau de tinent. En un permís es va casar amb Dolors Vila, de Sant Joan. El 1939 va travessar la frontera; va sortir dels camps de refugiats i es va reunir amb la seva dona. A Orleans va trobar feina i van tenir un fill, en Ferran. Decideixen tornar a Catalunya; la dona i el nen en tren i ell pel Pirineu. L'enxampen els alemanys el 1943 i el 1944 és deportat a Buchenwald i, després, a Flossenbürg. Va morir, suposadament, de tuberculosi.

20 JOAN SALLÉS OLIVERAS (MANRESA 1904-MAUTHAUSEN 1942)

► **Mauthausen, núm. 4.109.** Pagès sense feina, el 1936 Joan Sallés vivia amb la seva dona, Carme Vendrell, i un cunyat a Manresa. Es desconeix la seva trajectòria durant la guerra però va travessar la frontera el febrer del 39. Va passar per la CTE núm. 69 a Dunquerque, des d'on va escriure regularment a la seva dona. Va ser deportat a Mauthausen el 19 de desembre del 1941, en el darrer transport massiu de presoners republicans. Va morir el març del 1942 i, segons l'acta de defunció, de miocarditis, el que vol dir executat amb una injecció de benzina al cor.

21 AGAPIT COLOM ARMENGOL (LLUÇARS 1893-GÜSEN 1941)

► **Mauthausen, núm. 3.723.** Agapit Colom vivia amb la seva germana Rosalia. Feia de pagès. Durant la guerra no va anar al front perquè superava els 40 anys. Compromès políticament, va témer la repressió franquista i el 39 es va exiliar a França. El 13 d'agost del 40 va ser deportat a Mauthausen amb 91 republicans més. El 24 de gener del 41 va ser traslladat a Güsen, amb Barrull i Serarols. Va morir el 2 de juny als 47 anys. Va resistir 9 mesos, la mitjana calculada pel sistema concentracionari nazi dels presoners: mà d'obra eliminable amb una durada de 9 mesos.

Demnig col·locant les plaques

NAVÀS és pionera en la col·locació de les Stolpersteine

► Esteve Flotats Caus, Antoni Barberà Pla, Josep Soler Torrents, Ramon Sala Besa i Jaume Obradors Grifol. Són els noms dels cinc veïns de Navàs que van ser deportats a Mauthausen i que l'abril del 2015 es van convertir en els primers de tot l'estat a ser honorats amb les plaques Stolpersteine de l'artista alemany Gunter Demnig. Quatre d'aquestes llambordes es van col·locar a la plaça de l'Ajuntament, van ser les de Flotats i Sala, que van morir a Güsen, i les d'Obradors i Barberà, que van ser alliberats; la cinquena, la de Josep Soler Torrents, també mort a Güsen, es va col·locar a l'alçada del número 7 de la carretera de Cardona de Palà de Torroella.

Les deu plaques d'Igualada

IGUALADA recorda els deu deportats i morts als camps

► Igualada va homenajar el 26 de gener deu ciutadans deportats i morts a camps de concentració nazis. Ho va fer amb la col·locació, també, de les plaques Stolpersteine. L'homenatge el va impulsar l'historiador i escriptor igualadí Antoni Dalmau, que no va descartar que n'hi hagi més. Les deu llambordes es van col·locar a la plaça de l'Ajuntament en memòria de Jesús Cano; Josep Fàbregas i Pons; Joaquim Gil i Abella; Agustí Gomis i Valls; Ginés González Ginés; Celestino Moreno Zamora; Ginés Moreno Zamora; Emili Ribera i Casellas; Miquel Tirado Franco i Salvador Vidal i Claramunt. Tots van morir a Güsen, excepte Ginés Moreno i Salvador Vidal, a Hartheim.